

Ustekinumab bij IBD

Maag-Darm-Levercentrum

Beter voor elkaar

Uw behandelend arts en/of IBD verpleegkundige heeft met u gesproken over het gebruik van Ustekinumab (Stelara). In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van dit medicijn en hoe u moet handelen als u last krijgt van bijwerkingen.

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, neem dan contact op met uw behandelend MDL-arts of verpleegkundige.

Let op: deze folder is géén vervanging van de bijsluiter.

Algemeen

De ziekte van Crohn is een ontstekingsziekte van het maagdarmsstelsel; van mond tot anus. De oorzaak van de ziekte van Crohn is nog niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van de ontstekingsreacties in de darm.

Het doel is om door middel van behandeling met dit medicijn de klachten bij u te verminderen zoals buikpijn en diarree. Ook verkleint het de kans op problemen die zich bij deze ziekte kunnen voordoen. De ziekte geneest niet door de behandeling met medicijnen, wel kunnen patienten zich door het gebruik van medicijnen over het algemeen minder moe voelen. En kunnen zij soms beter functioneren in het dagelijkse leven.

Na het afbouwen of stoppen met medicijnen zullen de klachten vaak gewoon weer terugkomen.

Als u de ziekte van Crohn heeft, zult u eerst andere medicijnen krijgen om de ziekte te onderdrukken. Reageert u niet goed op deze medicijnen of accepteert uw lichaam deze medicijnen niet? Dan kunt u met Ustekinumab worden behandeld om de klachten van uw ziekte te verminderen.

Wat is Ustekinumab en hoe werkt het?

Ustekinumab is een monokloonaal antilichaam. Monoklonale antilichamen zijn eiwitten die bijzondere eiwitten in het lichaam herkennen en zich eraan kunnen verbinden.

Ustekinumab hoort bij de groep medicijnen met de naam **immunosuppressiva**. Deze medicijnen werken door een deel van het afweersysteem te verzwakken.

Ustekinumab is een medicijn dat de reactie van het afweersysteem onderdrukt. Via remming van een bepaald ontstekingswit (IL-12 en IL-23). De werking treedt op na ongeveer 12 weken. Soms duurt het toch langer en bij sommige mensen werkt het medicijn onvoldoende of helemaal niet.

Ustekinumab wordt gebruikt voor de behandeling van gemiddelde tot ernstige vormen van de ziekte van Crohn. Als u onvoldoende of niet meer reageert op traditionele therapie of op een biological zoals Infliximab of Adalumimab. Ook als u deze behandelingen niet kunt verdragen, of u deze niet mag hebben om medische redenen, wordt Ustekinumab gebruikt.

Voor de start

Informeer uw behandelend arts of verpleegkundige altijd of er sprake is van één of meer van onderstaande situaties:

- een ontsteking op één plaats op uw lichaam (zoals een zweer op uw been);
- een ontsteking in uw hele lichaam (zoals de griep);
- een langdurige en steeds terugkerende ontsteking;
- neurologische ziekte (bijvoorbeeld Multiple Sclerose);
- gebruik van andere medicijnen; zoals andere immunsuppressia;
- als u ooit een vorm van kanker heeft gehad; i.v.m. de immunosuppressieve kan de werking het risico op kanker vergroten;
- als u 65 jaar of ouder bent: dan kunt u makkelijker ontstekingen krijgen;
- kort geleden gevaccineerd bent met een levend vaccin.

Voor het starten met de therapie Ustekinumab wordt u, door middel van bloedonderzoek, onderzocht op een aantal virussen. Dit zijn: HIV, hepatitis A, B en C.

Om zeker te weten dat u geen tuberculose (TBC) heeft wordt er een röntgenfoto gemaakt van uw longen. Ook worden er bij u een mantoux (huidtest) en speciaal bloedonderzoek gedaan. De uitslag van de longfoto, mantoux en bloedonderzoek krijgt u van de longarts op de polikliniek longgeneeskunde.

Bijwerkingen

Ook van dit medicijn kunt u bijwerkingen krijgen. Als u een van onderstaande allergische reacties krijgt moet u met spoed behandeld worden. Neem onmiddellijk contact op met uw arts of verpleegkundige of zoek dringend medische hulp. Allergische reacties komen zelden voor bij mensen die Ustekinumab gebruiken (maximaal 1 op 1000).

Allergische reacties:

- moeite met ademen of slikken;
- lage bloeddruk, die duizeligheid of licht gevoel in het hoofd kan veroorzaken;
- gezwollen gezicht, lippen, mond of keel.

Veel voorkomende bijwerkingen (bij maximaal 1 op 10 personen):

- diarree;
- misselijkheid –braken;
- zich vermoeid voelen;
- zich duizelig voelen;
- hoofdpijn;
- jeuk (puritis);
- rug-, spier- of gewrichtspijn;
- pijnlijke keel.

Soms voorkomende bijwerkingen (bij maximaal 1 op de 100 personen):

- ontstekingen van het gebit;
- schimmelinfectie in de vagina;
- depressie;
- verstopte neus;
- bloeding, bloeduitstortingen, verharding, zwelling, jeuk, roodheid en pijn op de plek van de prik;
- hangend ooglid en uitgezakte spieren aan één kant van het gezicht (aangezichtsverlamming); tijdelijk van aard;
- pukkels en puistjes in het gezicht;
- afschilfering van de huid.

Ontstekingen

Ustekinumab is een immuunonderdrukker. Het zorgt ervoor dat u minder goed tegen ontstekingen kunt en sommige ontstekingen kunnen erger worden.

Als u behandeld wordt met Ustekinumab let dan goed op of u geen ontsteking ergens krijgt.

Mogelijke tekenen van een ontsteking:

- koorts, griepachtige klachten, 's nachts zweetaanvallen;
- vermoeidheid of kortademigheid, hoest die niet overgaat;
- warme, rode en pijnlijke huid of een huiduitslag met blaren;
- branderig gevoel bij het plassen;
- diarree.

Neem direct contact op met uw arts of verpleegkundige als u één van deze tekenen van een ontsteking opmerkt.

Vaccinaties

Overleg met uw arts of verpleegkundige als u moet worden gevaccineerd. Ustekinumab kan de kracht van sommige soorten vaccins verminderen en de kans op bijwerkingen door de vaccins vergroten.

U mag nooit ingeënt worden met een levend vaccin (BMR, gele koorts), poliovaccin tabletten en buiktyfus tabletten. U kunt wel ingeënt worden met een dood vaccin. De griepprik kunt u normaal blijven krijgen en wordt aanbevolen.

Zwangerschap en borstvoeding

Wij raden het af om Ustekinumab te gebruiken als u zwanger bent. De effecten van dit medicijn op zwangere vrouwen is niet bekend. Als u in verwachting kunt raken, wordt u geadviseerd om dit te voorkomen en moet u anticonceptie gebruiken zolang u Ustekinumab gebruikt.

Probeer tot tenminste 15 weken na de laatste behandeling met Ustekinumab een zwangerschap te voorkomen.

Bent u zwanger, denkt u zwanger te zijn of wilt u zwanger worden? Neem dan contact op met uw verpleegkundige of arts voordat u dit middel gaat gebruiken.

Geeft u borstvoeding? Neem dan contact op met uw verpleegkundige of arts. U mag niet én borstvoeding geven én Ustekinumab gebruiken.

Rijvaardigheid en het gebruik van machines

Ustekinumab heeft geen of nauwelijks invloed op de rijvaardigheid of het vermogen om machines te bedienen.

Toediening Ustekinumab

- Eerste toediening: deze toediening gebeurt altijd op de dagbehandeling van het ziekenhuis en zal toegediend worden via een infuus. De arts bepaalt de dosis aan de hand van uw gewicht. De tijd dat deze handeling in beslag neemt op de dagbehandeling is ongeveer 3 uur. De MDL-verpleegkundige maakt samen met u de afspraak.
- 8 weken na het eerste infuus krijgt u een tweede toediening van Ustekinumab via een injectie. Deze injectie wordt toegediend op de polikliniek MDL onder supervisie van de MDL-verpleegkundige. De spuit haalt u een half uur voor de afspraak op de MDL-polikliniek bij de apotheek van het ziekenhuis.
- De volgende toedieningen Ustekinumab zullen elke 12 weken op de polikliniek MDL toegediend worden. Afspraken worden samen met u gemaakt.
- Aan elke toediening op de polikliniek zit een afspraak met uw MDL-arts vast en wordt er bij u bloed afgenomen.

De MDL-verpleegkundige is verantwoordelijk voor de toediening van Ustekinumab.

Bewaar deze folder en onderstaande vragenlijst goed. Heeft u één of meerdere vragen met “ja” beantwoord? Neem dan contact op met uw MDL-verpleegkundige i.v.m. de toediening van het medicijn.

		Ja	Nee
1.	Heeft u afgelopen 5 dagen koorts gehad? (boven 38,5 °C)		
2.	Heeft u de afgelopen 5 dagen keelpijn gehad?		
3.	Heeft u de afgelopen 5 dagen diarree gehad, anders dan veroorzaakt door de aandoening waar u voor behandeld wordt?		
4.	Heeft u huidinfecties, zoals; uitslag, steenpuisten, wonden of koortslip?		
5.	Bent u op dit moment verkouden?		
6.	Heeft u de laatste week antibiotica gebruikt?		
7.	Bestaat de kans dat u binnenkort opgenomen wordt voor een operatie of wordt u behandeld door een tandarts?		
8.	Heeft u pijn bij het plassen?		
9.	Bent u pas geleden op reis geweest, bijvoorbeeld naar een niet-westers land?		
10.	Heeft u last van minder goed zien of dubbel zien?		
11.	Heeft u pas een vaccinatie gehad of verwacht u binnenkort een vaccinatie te krijgen? Bijvoorbeeld de grieprik?		
12.	Heeft u bijwerkingen gehad na het infuus?		

Tot slot

Heeft u na het lezen van de folder nog vragen, kunt u via e-mail of via het telefonische spreekuur contact opnemen met uw MDL-verpleegkundige

Lenny de Jong

Werkzaam van maandag tot en met donderdag

T: 010-2975065 tussen 10.30 – 11.30 uur

E: lw.de.jong@ikazia.nl

Zet in uw e-mail altijd uw geboortedatum, anders kan uw mail niet beantwoord worden.

Conny Nuis

werkzaam maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

T: 010-2975958 tussen 09.00 – 10.00 uur

E: c.nuis@ikazia.nl

Zet in uw e-mail altijd uw geboortedatum, anders kan uw mail niet beantwoord worden.

U kunt inloggen in mijnikazia met uw digiD om uw afspraken, uitslagen e.d in de kijken.

Let op: In deze folder staat informatie die belangrijk is voor u. Heeft u moeite met de Nederlandse taal? Lees deze folder dan samen met iemand die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Please note: This leaflet contains information that is important for you. If you have trouble understanding the Dutch language, you should read this leaflet together with someone who can explain the information or translate it for you.

Dikkat: Bu broşür sizin için önemli bilgiler içerir. Hollandaca okumakta zorlanıyor musunuz? O zaman broşürü bilgileri sizin için çeviren ya da açıklayan biriyle okuyun.

Uwaga: Ta ulotka zawiera ważne dla Ciebie informacje. Masz trudności ze zrozumieniem języka holenderskiego? Przeczytaj tę ulotkę razem z kimś, kto przetłumaczy jej treść lub będzie w stanie wyjaśnić zawarte w niej informacje.

انتبه: هناك معلومات مهمة بالنسبة لك في هذا المنشور. هل تواجه صعوبة في اللغة الهولندية؟ اقرأ إذن هذا المنشور مع شخص آخر يترجم أو يشرح لك المعلومات.